

Samsun

POLİTİKA ÖNERİSİ

Gençlerin Yerel Düzeyde Siyasete Katılımı

www.gencliginyuzleri.org

Yazar: Dila Dilara Aytekin

16.06.1999 Artvin doğumluyum. Ondokuz Mayıs Üniversitesi psikolojik danışmanlık ve rehberlik bölümü mezunuyum. Aktif olarak mesleğimi yerine getirmekteyim. Gençlik çalışmalarına ve gönüllü faaliyetlerine Samsun yerelinde katılıyorum.

Editör: Elif Fatma Gidiş.

28.02.2003 Çorum doğumluyum. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Hukuk Fakültesi 2.sınıf öğrencisiyim. Samsun'un Genç Yüzlerindemim.

Bu politika önerileri, Ulusal Demokratik Enstitü ve Sosyal İklim Derneği tarafından yürütülen Gençliğin Yüzleri Gençlik Forumu'nda ortaya çıkan sonuçlarla oluşturulmuştur. Öneriler, genç gönüllüler ve gençlik forumlarına katılan gençlerin fikirlerini kapsamaktadır. Kurumların görüşlerini yansıtmak zorunda değildir ve kurumlar konu ile ilgili herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir.

Yönetici Özeti

28 Ekim 2023 tarihinde Samsun'da gerçekleşen Gençliğin Yüzleri gençlik forumunda katılımcılar Samsun yerelindeki gençlik sorunlarını ve bu sorunlara önerdikleri çözümleri tartışmıştır. Forumlarda en çok gündeme gelen sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri ise gençler tarafından politika önerileri haline getirilmiştir.

Bu belgenin odağı ise Samsun'da gençlerin yerel yönetim süreçlerine katılımına dair sorunlar ve bu sorunların olası çözümleridir. Samsun'da gençlerin siyasete katılımıyla ilgili yaşanan sorunlar, düzenlenen gençlik forumunda çeşitli başlıklar halinde sıralanmıştır. Gençlerin yerel yönetimlerde karar alma süreçlerine aktif katılımını engelleyen faktörler arasında, siyasetçiler ve yerel yönetimlerle iletişim sorunları, siyasi kutuplaşmanın gençlerin siyasete olan ilgisini azaltması, gençlerin siyasi mekanizmalarla ilgili teorik ve pratik bilgi eksikliği ve gençlik meclislerinin etkili çalışmaması bulunmaktadır. Ayrıca, gençlerin seçilebilecek yer ve sıralardan aday gösterilmemesi ve belediyelerde karar alıcı pozisyonlar için işe alımlarda kapsayıcılık sorunu, gençlerin karar alıcı pozisyonlarda yer almasının önündeki engelleri oluşturmaktadır. Bu 6 sorun, Samsun'daki gençlerin yerelde siyasete katılımını etkileyen temel nedenler olarak belirlenmiş ve politika önerisinde bu sorunların detaylı olarak ele alınması ve uygulanabilir çözüm önerileri getirilmesi amaçlanmıştır.

Samsun'da farklı görüşlerden gençlerin birlikte tartıştıkları oturumlarda belirlenen sorunlara yönelik çözüm önerileri de yine gençler tarafından geliştirilmiştir. Bu çözüm önerilerinin uygulanmasıyla birlikte, gençlerin karar alma süreçlerine aktif katılımlarının artması ve şehirdeki sorunlarla ilgili söz sahibi olmaları hedeflenmektedir. Gençlerin karar alma süreçlerine katılımı için öneriler arasında, yerel yönetimlerde gençlik sorunlarına odaklanan mekanizmaların oluşturulması ve bu mekanizmalar için Türkiye'deki farklı iyi örnek uygulamalarından faydalanılması, online platformlar aracılığıyla karar alma süreçlerini takip edebilecekleri kanalların oluşturulması ve varolan gençlik meclislerinin işlevinin artırılması bulunmaktadır. Ayrıca, gençlere yönelik teorik ve pratik eğitimlerle bilinçlendirme çalışmalarının yapılması, siyasetçilerle gençler arasındaki diyalogu güçlendirmek için gençlerle düzenli buluşmalar yapılması, halk günlerinin kapsamının genişletilmesi, belediye meclis üyelikleri adaylık sürecinde gençler için ücretsiz başvuru ve kota gibi olanakların sağlanması da gençlerin çözüm önerileri arasındadır. Buna ek olarak, gençlerin yerel yönetimlerdeki istihdam olanaklarının artması adına işe alım süreçlerinin daha şeffaf hale getirilmesi, belediyeler tarafından gençler için staj ve gelişim programlarının oluşturulması da talepler arasında yer almaktadır. Bu önerilerin hayata geçirilmesiyle gençlerin yerelde siyasete katılımlarının artması ve daha demokratik çözümlerin üretimi için gençlerin de dahil olduğu karar alma süreçlerinin inşa edilmesi hedeflenmektedir.

Giriş

Bu politika önerisi gençlerin siyasi karar alma süreçlerine katılımı ile ilgili Samsun'daki talep ve ihtiyaçları yerel yönetimlerdeki karar alıcıların dikkatine sunmayı amaçlamaktadır.

Samsun'da 28 Ekim 2023'de düzenlenen gençlik forumunda, gençlerin öncelikli sorunlarını belirlemek için 21 farklı başlıkta tartışma oturumları düzenlendi. Bu oturumlarda, gençler kendi belirledikleri başlıkların altında tartışmalar yürüttü. Tartışmalar, tüm katılımcılara açık olarak yürütüldü ve şeffaf bir şekilde raporlandı. Elde edilen veriler, belirlenen sorun başlıkları altında sınıflandırıldı. Bu sorunlardan gençlerin en fazla ilgi gösterdiği başlıklardan biri de "Gençlerin Yerel Düzeyde Siyasete Katılımı" başlığı oldu.

Türkiye'de gençlerin yerel düzeyde siyasete katılımı, son yıllarda hem akademik hem de kamuoyunda giderek daha fazla ilgi gören bir konu haline gelmiştir. Bu ilginin temelinde, gençlerin yerel yönetimlerin karar alma süreçlerine daha fazla dahil edilmesinin, yerel demokrasinin güçlendirilmesi ve gençlerin daha aktif ve sorumlu vatandaşlar olarak çözümün bir parçası olarak karar alma süreçlerine katılımlarının önemli olduğu düşüncesi yatmaktadır.¹

Ancak Türkiye'de gençlerin yerel düzeydeki siyasete katılımı, henüz istenilen düzeyde değildir. 2019 yerel seçimlerinde 18-29 yaş arası seçmenlerin oy kullanma oranı, toplam seçmen oranı içinde %40,5 olarak gerçekleşmiştir. Bu oran, gençlerin yerel yönetimlere olan ilgisinin ve katılımının yeterli düzeyde olmadığını göstermektedir.² Buna ek olarak, 2018 yılında ise yerel yönetimlerde seçilme yaşı 18 olarak belirlenmiştir. 31 Mart 2019 tarihinde gerçekleştirilen mahalli idareler genel seçimi sonuçlarına göre 18-29 yaş aralığında 14 kişinin büyükşehir belediye başkanlığına aday olduğu görülmektedirken hiçbir aday büyükşehir belediye başkanı olarak seçilememiştir.

- 18-29 yaş aralığında 1038 kişinin il genel meclisi üyeliğine aday olduğu görülmektedirken içlerinden sadece 23 kişi görev için seçilmiştir.
- Aynı yaş grubundan 642 kişinin belediye başkanlığına adaylığını koyduğu görülmektedirken bunlardan sadece 6'sı seçilmiştir.
- Belediye meclisi üyeliğine adaylığını koyan 15.548 kişiden ise sadece 1.161'inin seçildiği görülmektedir. (Gençlerin Politik Tercihleri Araştırması Raporu, 2021)³

¹Akman, K. (2023). "Türkiye'de gençler ve siyaset: Gelecek için nasıl bir katılım?" *Türk Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(1), 157-172.

²Sivil Sayfalar (2018), "24 Haziran Seçimleri Sonrası Meclise Giren Genç Milletvekilleri"
<https://www.sivilsayfalar.org/2018/07/04/24-haziran-secimleri-sonrasi-meclise-giren-genc-milletvekilleri/> (Erişim tarihi: 30 Ocak 2024)

³Gençlik Örgütleri Forumu (2021), "Gençlerin Politik Tercihleri Araştırması Raporu". (Erişim tarihi: 30 Ocak 2024)

Yerel seviyede gençlik katılımına baktığımızda ise Samsun özelinde gençlik katılımını destekleyecek 3 gençlik meclisi yer almaktadır. Ancak bu meclislerde yerelde karar alma süreçleri etkileyecek seviyede çalışmalar gerçekleştirememektedir. Samsun Büyükşehir Belediyesi'nin de 2020-2024 stratejik planına baktığımızda ise "Halk ve STK'lar ile bütünleştirici katılımcı şehir yönetim projeleri oluşturmak" hedefi yer almaktadır. Bu hedef gençleri ayrı bir grup olarak tanımlamasa da gençlerin dahiliyeti için katılımcı süreçleri destekleyen bir hedeftir. Bu çerçevede politika önerimiz Samsun Büyükşehir Belediyesi'nin stratejik planı ile uyumlu ve destekleyici bir belgedir.

Yerelde gençlik katılımı ile ilgili sorun ve çözüm önerilerimizin yer aldığı bu metin gençlik katılımı ile ilgili sorunları iki yönden ele almakta ve buna göre sorun ve çözüm önerilerini tanımlamaktadır: **Gençliğin yerel yönetimlerde karar alma süreçlerine aktif katılımı ve gençliğin karar alıcılar olarak seçilmesi veya yerel yönetimlerde karar verici pozisyonlarda görev alması.** İki alt başlıkta tanımlanan sorun ve çözüm önerileri gençlerin çoğunlukla yaşadığı Atakum, İlkadım ve Samsun Büyükşehir Belediyesi'ne yöneliktir.

Gençliğin Yerelde Siyasete Katılımla İlgili Yaşadığı Sorunlar

Samsun'da gençlerin siyasete katılımı ile ilgili yaşadıkları sorunlar düzenlenen gençlik forumunda iki ana başlık altında ve çeşitli alt başlıklarda tartışılmıştır:

1. Gençlerin yerel yönetimlerde karar alma süreçlerine aktif katılımının önündeki engeller:

- Siyasetçiler ve yerel yönetimler ile gençler arasındaki iletişim sorunları
- Siyasi kutuplaşma sonucunda gençlerin siyasete olan ilgisinin azalması
- Gençlerin yerelde siyasi mekanizmalarla ilgili teorik ve pratik bilgi eksikliği
- Gençlik meclislerinin etkili çalışmalar yürütememesi

2. Gençlerin karar alıcı olarak seçilmesi veya yerel yönetimlerde karar alıcı pozisyonlarda yer almasının önündeki engeller:

- Gençlerin seçilebilecek yer ve sıralardan aday gösterilmemesi
- Belediyelerde karar alıcı pozisyonlar için işe alımlarda kapsayıcılık sorunu

Yukarıdaki başlıklarda belirtilen 6 sorun Samsun'da gençlerin yerelde siyasete katılımını etkileyen temel nedenler olarak görülmüştür. Politika önerimizde belirtilen bu sorunların detaylı olarak ele alınması ve uygulanabilir çözüm önerileri getirilmesi amaçlanmıştır.

1. Gençlerin yerel yönetimlerde karar alma süreçlerine aktif katılımının önündeki engeller:

a. Siyasetçiler ve yerel yönetimler ile gençler arasındaki iletişim sorunları

Gençler arasında siyasi parti temsilcileri tarafından ciddiye alınmadıkları görüşü yaygın bir biçimde yer almaktadır. Siyasi partiler, genellikle gençlerin ihtiyaçlarını ve beklentilerini tam olarak anlamamakta ve gençlere hitap eden eşitlikçi bir dil ve üslup kullanmamaktadır. Bu durum, gençlerin siyasi partilerden soğumasına neden olmaktadır. Siyasi partilerin iletişimsizliği, farklı partilerden gelen gencin talebini dikkate almamasına ve taleplerin göz ardı edilmesine, gençlerin gereksinimlerinin karşılanamamasına sebep olmaktadır.

Yerel yönetimler seviyesinde ise gençler belediyelerin büyük oranda partizan bir şekilde yönetildiğini gözlemlemekte, bu çerçevede herhangi bir siyasi partiye üyeliği olmayan gençlerin belediyelerde katılımcı süreçlere dahil olmasının zorlaştığını belirtmektedir. Yerel yönetimler özelinde de gençler sorunları ile ilgili muhatap bulamamaktadır. Gençlerin yerel yönetimlerle kolay ve etkili bir biçimde iletişime geçebileceği bir mekanizma bulunmamaktadır. Gençler taleplerini sosyal medyadan yetkililere ulaştırmaya çalışıyor olsa da sorunlarının çözümü için yeterli geri dönüşü alamamaktadır.

Yerel yönetimler seviyesinde ise gençler belediyelerin büyük oranda partizan bir şekilde yönetildiğini gözlemlemekte, bu çerçevede herhangi bir siyasi partiye üyeliği olmayan gençlerin belediyelerde katılımcı süreçlere dahil olmasının zorlaştığını belirtmektedir. Yerel yönetimler özelinde de gençler sorunları ile ilgili muhatap bulamamaktadır. Gençlerin yerel yönetimlerle kolay ve etkili bir biçimde iletişime geçebileceği bir mekanizma bulunmamaktadır. Gençler taleplerini sosyal medyadan yetkililere ulaştırmaya çalışıyor olsa da sorunlarının çözümü için yeterli geri dönüşü alamamaktadır.

b.Siyasi kutuplaşmanın sonucunda gençlerin siyasete olan ilgisinin azalması

Gençlerin özgürce sorunlarını ve ihtiyaçlarını dile getirmeleri, toplumda farkındalık yaratmalarına ve değişim için eyleme geçmelerine olanak tanır. Yerel yönetimler özelinde gençlerin yerel düzeyde karar alma süreçlerine dahil olmalarını ve kendi mahallelerini, şehirlerini ve bölgelerini daha iyi bir yer haline getirmeleri için fırsatlar sunar. Ancak gençler, ulusal seviyedeki kutuplaşmanın yerel yönetimlere de etki etmesi sonucunda ortaya çıkan baskı ortamı sebebiyle kendi görüşlerini ifade etmekten korkmaktadır. Görüşlerini ifade eden gençler ilerleyen yıllarda kendi şehirlerinde iş bulmakta zorluk yaşayabileceklerini düşünmektedir. Bu durum gençlerin siyasete ilgisini ve katılımını azaltmaktadır. Gençler kendilerini ifade ettiklerinde herhangi bir siyasi partinin destekçisi gibi görülerek yaftalanmak istememekte ve bu nedenle de yerel yönetimlerin karar alma süreçlerine aktif olarak katılmaktan geri durmaktadır.

c.Gençlerin yerelde siyasi mekanizmalarla ilgili teorik ve pratik bilgi eksikliği

Eğitim sisteminin de bir sonucu olarak gençler, yerel yönetimlerin yapısı, işleyişi ve etki alanı hakkında üniversitelerin kamu yönetimi ve siyaset bilimi, hukuk vb. gibi bölümlerinde öğrenci olmadığı sürece yeterince bilgi edinebileceği kaynaklara sahip değildir. Siyaseti genellikle karmaşık ve anlaşılması zor bir alan olarak gören gençler, siyasete katılmanın önemini ve faydalarını da yeterince anlamamaktadır. Bu durum yerelde siyaseti aktif bir şekilde takip etme ve katılma konusunda isteksizlik yaratmaktadır.

d.Gençlik meclislerinin etkili çalışmalar yürütememesi

Gençlik meclisleri, gençlerin katılımını teşvik etmek ve onların görüşlerinin karar alma süreçlerine dahil edilmesini sağlamak amacıyla oluşturulan mekanizmadır. Ancak şu anda Samsun'da bulunan Atakum, İlkadım ve Canik gençlik meclislerinin karar alma süreçlerini etkileyebilecek şekilde aktif çalışmadığı görülmektedir. Üç meclis de Samsun'da yaşayan gençler tarafından az bilinmesi ve faaliyetlerinin yok denecek kadar az olması gençlik meclislerinin varlığını yalnızca kağıt üstünde sürdüren yapılar olmasına yol açmaktadır. Gençlik meclislerinin aktif çalışmaması, gençlerin siyasete katılımının azalmasına da neden olmaktadır. Bu durum gençlerin görüşlerinin karar alma süreçlerine dahil edilmesini engellemektedir.

2.Gençlerin karar alıcı olarak seçilmesi veya yerel yönetimlerde karar alıcı pozisyonlarda yer almasının önündeki engeller:

a.Gençlerin seçilebilecek yer ve sıralardan aday gösterilmemesi

Siyasi partiler ve yerel yönetimlerin milletvekili ve meclis üyesi seçimlerinde 18-30 yaş arasındaki genç adayları, seçilmelerinin çok düşük ihtimal olduğu çoğunlukla alt sıralardan aday göstermektedir. Bu durum elbette 2019 seçimlerinin istatistiklerinde de yer aldığı üzere gençlerin karar alıcı pozisyonlarda yer almasını imkansız hale getirmekte ve bu da gençlerin kendi sorunları ile ilgili çözüm üretmek için karar alıcı olmalarını engellemektedir. Samsun özelinde bakıldığında belediyelerin web sitelerinde yer alan bilgileri karşılaştığımızda Samsun Büyükşehir Belediyesi⁴ Atakum Belediyesi⁵ve İlkadım Belediyesi⁶ belediye meclislerinde de 18-30 yaş arasında genç bir meclis üyesi yer almadığı görülmektedir.

b.Belediyelerde karar alıcı pozisyonlar için işe alımlarda kapsayıcılık sorunu

Gençlerin belediyelerde karar alıcı pozisyonlarda daha fazla bulunabilmesi için belediye meclis üyeliği dışında da gençler, belediye içerisinde farklı karar alıcı birimlerde çalışabilir ve gençlerin sorunlarına çözümler üretebilir. Ancak belediyelere işe alımlarda partizanlığın liyakatin önüne geçmesi, farklı siyasi görüşlere sahip gençlerin belediyelerde iş bulmasını zorlaştırmaktadır. Bu hem farklı arka planlardan gelen gençlerin belediye yönetimlerinde yer almasını engelleyerek kapsayıcılık sorunu yaratmakta, hem de gençlerin karar alma süreçlerine katılımını düşürmektedir.

⁴Samsun Büyükşehir Belediyesi, "Belediye Meclisi" <https://samsun.bel.tr/belediye-meclisi> (Erişim tarihi: 20 Şubat 2024)

⁵Atakum Belediyesi, "Meclis Üyeleri" <https://atakum.bel.tr/meclis-uyeleri> (Erişim tarihi: 20 Şubat 2024)

⁶İlkadım Belediyesi, "Meclis Üyeleri" <https://www.ilkadim.bel.tr/meclisuyeleri.php> (Erişim tarihi: 20 Şubat 2024)

Çözümler ve Uygulanabilir Politika Önerileri

Samsun'da yerel düzeyde gençlik katılımını arttırmak için gençlik forumlarında belirlenen sorunlara yanıt niteliğinde ve uygulanabilir çözüm önerileri gençler tarafından geliştirilmiştir. Bu önerilerin uygulanması sonucunda Samsun'da gençlerin karar alma süreçlerine katılımının artması ve bu şekilde şehirde sorunları ile ilgili söz sahibi olmaları istenmektedir. Gençler karar alma süreçlerine dahil oldukça gençlerin farklı alanda yaşadığı sorunlara daha demokratik ve sürdürülebilir çözümler getirilmiş olacaktır. Çözümler ve uygulanabilir politika önerileri sorunlar kısmında olduğu üzere **Gençlerin yerel yönetimlerde karar alma süreçlerine aktif katılımı ve gençliğin karar alıcılar olarak seçilmesi veya yerel yönetimlerde karar verici pozisyonlarda görev alması** için öneriler şeklinde düzenlenmiştir.

Gençlerin yerel yönetimlerde karar alma süreçlerine aktif katılımı için öneriler

1.Yerel Yönetimlerde doğrudan gençlik sorunları ile ilgilenen mekanizmalar oluşturulmalı

Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin içerisinde gençlerin sorunlarına yanıt verebilecek mekanizmalar oluşturulmalıdır. Gençler belediye ile iletişime geçtiklerinde bu mekanizmalar aracılığı ile farklı sorunları ile ilgili kişi ve birimlere yönlendirilmeli ve destek alınmalıdır. Belediyeler gençlerle direkt ve açık iletişim kuracağı kanalları geliştirmelidir. Doğrudan gençlik sorunlarıyla ilgilenen mekanizmaların oluşturulması, gençlerin sorunlarının çözümüne katkıda bulunmak ve gençlerin daha iyi bir gelecek inşa etmesini sağlamak için önemlidir. Türkiye'de farklı belediyelerde Gençlik Merkezleri açılmıştır. Eskişehir Odunpazarı Belediyesi'nin bu bağlamda yaptığı çalışmaların içerisinde yer alan gençlik merkezlerin gençlerin sorunlarını anlatmaları için fırsat tanınmaları ve yerel yönetime iletmeleri iyi örnek uygulaması olarak değerlendirilebilir.⁷

Gençlerin yerel yönetimleri daha yakından takip edebilecekleri ve yerel yönetimlere katılabilecekleri online platformlar oluşturulmalıdır. Gençler belediye meclislerinde alınan kararları yalın bir dil ile bu online platformlardan takip edebilir. Şehirdeki karar alma süreçlerine katılım sağlamaları için alan yaratılması, gençlerin belediye kararlarını yakından takip etmelerini sağlayacaktır.

⁷Odunpazarı Belediyesi, "Gençlik Merkezleri" <https://odunpazarı.bel.tr/hizmetlerimiz/egitim-hizmetleri/genclik-merkezleri> (Erişim tarihi: 30 Ocak 2024)

Belediyeler, varolan gençlik meclislerinin işlevini arttırmak için gençlerle birebir görüşmeler düzenlemeli ve gençlik meclisinin yaptığı çalışmalarını daha aktif bir şekilde sosyal medya gibi iletişim kanallarını kullanarak gençlere anlatmalıdır. Belediyeler, gençlik meclislerine katılımı arttırmak için gençleri teşvik ederken, bu yapının özerkliğine de vurgu yapmalı ve gençlik meclisi tarafından alınan kararlar belediye başkanı ve/veya belediye meclisi tarafından onaylandığında, onaylanan kararlar Samsun'da yaşayan gençlerle aktif bir şekilde belediyenin medya kanalları üzerinden paylaşılmalıdır.

2.Belediyelerin içerisinde kurulan mekanizmalar denetlenmeli

Belediyelerin gençlerin sorunlara yönelik kuracağı mekanizmalar da denetlenmeli ve her yıl verimlilikleri gözden geçirilmelidir. Mekanizmaların verimliliğinin değerlendirmesi için gençler de sürece dahil edilmelidir. Bu kapsamda gençlerden anketler ve birebir görüşmeler aracılığıyla geri bildirim alınmalıdır.

3.Yerel yönetimlerle ilgili teorik ve pratik eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları yapılmalı

Samsun Büyükşehir Belediyesi ve ilçe belediyelerinin gençlerin siyasete katılımı desteklemek için yerel yönetimlerin yapısı, işleyişine yönelik eğitimler düzenlemesi gençlerin yerel düzeyde siyasete katılımını arttıracaktır. Gençler; yerel siyasetin temel kavramlarını ve işleyişini öğrenmeli, siyasetin kendi hayatlarını nasıl etkilediğini anlamalıdır. Bunun için yerel yönetimler için de gençlere yönelik siyaset okulları gibi programlar başlatılabilir.

- Gençlere yönelik yapılacak eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları ile ilgili öncelikle belediye tarafından yereldeki gençlik örgütleri ile işbirliği yapılarak ihtiyaç analizi yapılmalı ve ardından ihtiyaca yönelik olarak eğitimler tasarlanmalıdır.
- İhtiyaca yerel düzeyde belediye, 19 Mayıs ve Samsun Üniversiteleri ile gençlik örgütleri işbirliğinde açılacak siyaset okulları kapsamında, gençlere yönelik siyaset dersleri verilip atölyeler ve kamplar düzenlenmelidir. Buna ek olarak gençlerin siyaseti daha yakından takip edebilecekleri ve katılım sağlayabilecekleri medya programları, yerel yönetimlerle bir araya gelebilecekleri toplantılar olabilir. Gençlerle birlikte yerel siyasetçilerin aktif siyaset konuştuğu YouTube, TV ve sosyal medya yayınları yapılabilir.

4.Siyasetçilerle gençler arasındaki diyalogu geliştirmek için atılacak somut adımlar

Siyasilerin gençlere yönelik eşitlikçi bir dil kullanması ve gençlerin taleplerini dikkate alması gerekmektedir. Gençlerin ilgi alanlarını ve sorunlarını dikkate alarak gençlere hitap eden bir dil kullanmaları, gençlerin yaşadıkları sorunları geçiştirmeden dinlemeleri ve konu hakkında genci anlamaya çalışması gerekmektedir. Bu yaklaşım gençlerin siyasete katılımını teşvik edecektir.

Yerel siyasetçiler gençlerle iletişim kurmak için yüz yüze aylık toplantılar düzenlemeli ve gençlerin sorunlarını ve çözüm önerilerini gençlerden dinlemelidir. Yüz yüze toplantıların yanı sıra yerel siyasetçiler gençlerle farklı online platformlarda bir araya gelerek gençlerin alanına dahil olmalıdır. Gençliğin Yüzlerinin yürüttüğü siyasal forumlar ve karar alıcıların katılım sağladığı gençlik buluşmaları gençlerin konu hakkında bilinçlenmesi açısından iyi örnek teşkil edebilir.

5.Halk Günlerinin Kapsamının Genişletilmeli

Halk günleri; dünya ve ülkemizde halkın karar alma⁸ süreçlerine katılımını sağlamak amacıyla kullanılan bir katılım yöntemi olarak ifade edilebilir. Belediye temsilcileri ile birebir görüşmelere dahil olamayan gençler için halk günlerinin kapsamı genişletilmelidir. Bu amaçla, halk günlerine belediyenin tüm hizmetlerinin dahil edilmesi gerekmekte ve halk günlerinin sıklığı artırılmalıdır. Halk günlerinin sıklığı da belediyenin imkanları ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak artırılmalıdır.

Ek olarak, halk günlerinin tanıtımı yapılmalı ve daha fazla gencin katılımı sağlanmalıdır. Gençlerin katılımını arttırabilmek adına halk günlerinin kapsamı gençlerin yaşadığı ulaşım, sağlık, siyasete katılım, eğitim gibi sorunlardan doğan ihtiyaçları ve beklentileri dikkate alınarak genişletilmelidir.

⁸Yaman, M., & Küçükşen, M. (2018). Yerel Yönetimlerin Demokratikleşmesi Açısından Yerel Katılımın İncelenmesi. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, (55), 247-259.

Gençlerin karar alıcı olarak seçilmesi veya yerel yönetimlerde karar alıcı pozisyonlarda yer alması için atılacak adımlar

1.Gençlerin karar alıcı olarak seçilmesi için atılabilecek adımlar

Yerelde daha fazla gencin belediye meclis üyeliği veya belediye başkanı gibi pozisyonlara seçilmesi için önlerindeki maddi ve manevi engellerin kaldırılması gerekmektedir. Bu kapsamda:

- Belediye meclis üyelikleri için yereldeki genç nüfus oranına göre kota getirilmeli ve daha fazla genç daha üst sıralardan aday gösterilmelidir.
- 18-30 yaş arasındaki gençlerden adaylık başvuru ücreti alınmamalıdır.
- Siyasi partilerin gençlik kollarını daha aktif kullanarak sadece parti üyeliği ve desteği ekseninde değil, gençlerin siyasal katılımını teşvik eden atölyeler ve buluşmalar düzenleyerek katılımcı süreçler desteklenmelidir.

2.Gençlerin yerel yönetimlerde karar alıcı pozisyonlarda yer alması için yapılacaklar

- Belediyeler, işe alımlarda liyakat ilkesini esas almalıdır. Bu amaçla, belediyelerin işe alım süreçlerinde; gençlerin eğitim, deneyim ve becerilerine göre değerlendirme yapılması gerekmektedir. Belediyeler işe alım süreçlerinde şeffaflığı artırmak için insan kaynakları ile ilgili verilerini yıllık olarak web sitesinde açık veri olarak paylaşmalıdır.
- Belediyeler, gençler için staj ve yetiştirme programları düzenlemelidir. Bu programlar, gençlerin belediyelerde çalışma fırsatı bulmalarını ve belediyelerin ihtiyaçlarına uygun nitelikli gençleri yetiştirmelerini sağlayacaktır.

Sonuç

Samsun'da biz gençlerin siyasete katılımı ile ilgili yaşadığımız sorunlara dikkat çekmek ve uygulanabilir politika önerileri geliştirmek için yazdığımız bu politika önerisinin yerel düzeyde siyasetçilerle katılımcı süreçleri iyileştirmek için başlangıç dokümanı olmasını hedefledik.

Gençler olarak yerel siyasete katılımı iki başlıkta değerlendirerek çözüm önerileri geliştirdik. Buna göre **gençlerin yerel yönetimlerde karar alma süreçlerine katılımları** ve **gençlerin yerelde karar alıcı pozisyonlara aday gösterilme** veya **belediyede karar alıcı pozisyonlarda işe alımları** başlıklarında yaşanan sorunlara yönelik atılacak adımları belirledik.

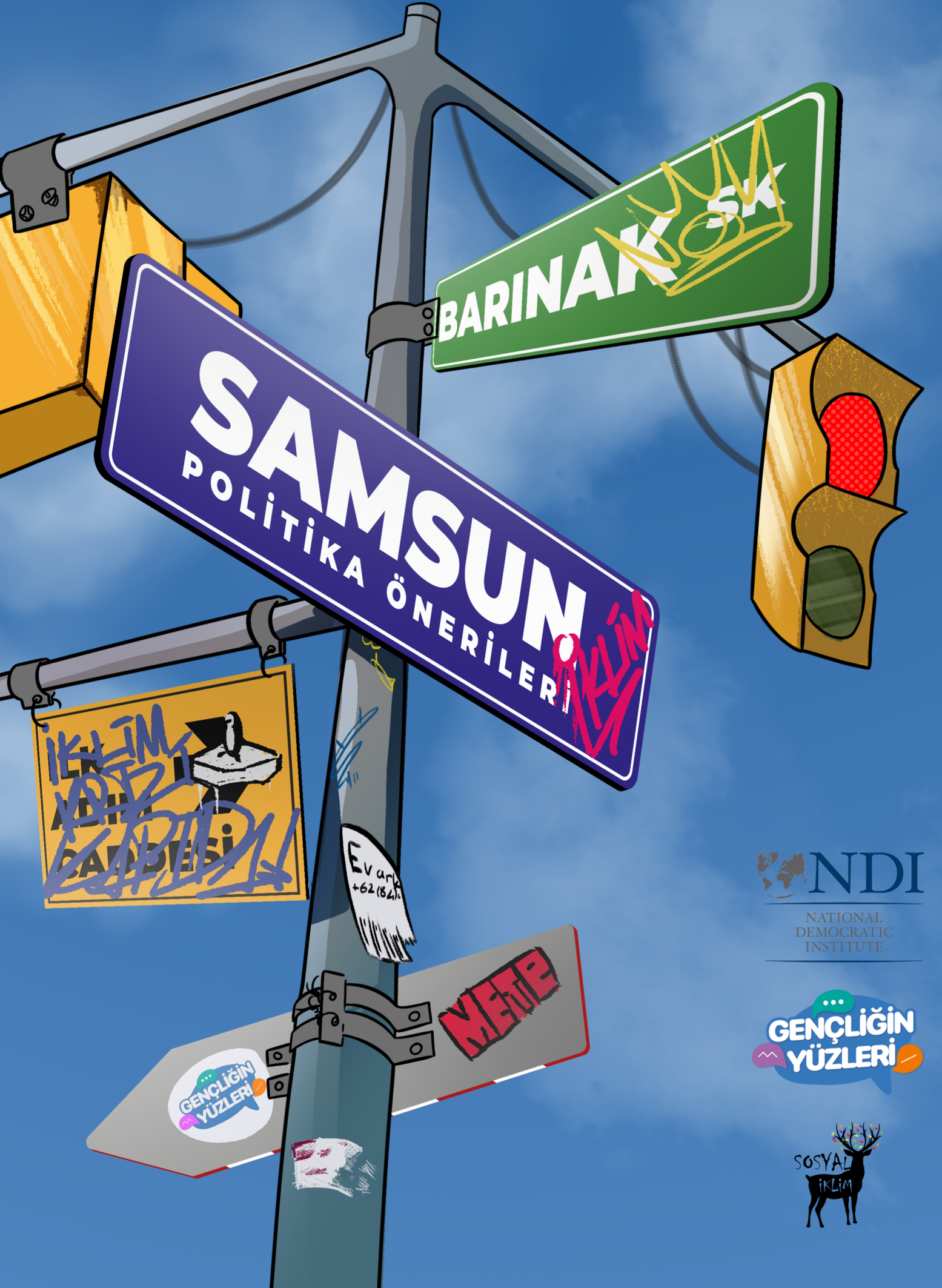
Samsun'da yerel yönetimlerdeki karar alma süreçlerine katılımda en fazla gözlemlenen sorunlar; siyasetçiler ile gençler arasındaki iletişim sorunları, siyasi kutuplaşmanın sonucunda gençlerin siyasete olan ilgisinin azalması, gençlerin yerelde siyasi mekanizmalarla ilgili teorik ve pratik bilgi eksikliği ve gençlik meclislerinin etkili çalışmalar yürütememesi olarak sıralandı. Siyasetçilerle gençler arasındaki iletişim sorunları çözmek için siyasilerin gençlere daha eşitlikçi ve çözüm odaklı yaklaşmasının yanı sıra, gençlerle düzenli buluşmalar düzenlemelerinin önemli olduğu inancındayız. Yerelde siyasi partiler arasındaki kutuplaşma zemininden uzaklaşarak farklı görüşlerden gelen tüm gençleri kapsayan bir yerel yönetim anlayışının gençlerin siyasete katılımını teşvik edeceğini düşünüyoruz. Bu şekilde gençler kendi fikirlerini özgürce ifade edebilecekleri bir ortamda daha fazla karar alma mekanizmasına katılım göstereceklerdir. Gençlerin yerelde siyasetle ilgili bilgi ve becerilerini geliştirebilmesi için yerel yönetimlerin, sivil toplum ve üniversiteler arasında işbirliği mekanizmaları geliştirerek yerelde siyaset okullarını desteklemesinin önemli olacağı düşüncesindeyiz.

Samsun'daki gençlik meclisleri de bu adımlar sonrasında gençlerin ilgisinin de artmasıyla gençlik katılımının aktif mekanizmalarından biri olacaktır. Gençlik meclisleri ile işbirliği içerisinde belediyelerde açılacak Gençlik Merkezleri ise gençlerin sorunları ile ilgili belediyelerde hızlıca muhatap bulmalarına destek olacaktır.

Yerelde gençlerin karar alıcı pozisyonlara aday gösterilmeleri ile ilgili olarak en çok karşılaşılan sorunlar gençlerin alt sıralardan aday gösterilmeleri, maddi olarak kaynaklarının kısıtlı olduğu göz önünde bulundurulmadan adaylık ücretine tabi olmaları ve belediyelerde işe girerken işe alım süreçlerinin liyakat odaklı bir şekilde işleyip işlemediği ile ilgili soru işaretlerinin bulunmasıdır. Bu sorunlara yönelik olarak daha fazla genç adayın seçimlerde yüksek sıralardan aday gösterilmesi ve adaylık ücretinin kaldırılarak partilerin içerisinde genç adayların desteklenmesi, ayrıca bu kapsamda kotalar getirilmesi gençlerin siyasette karar alıcı pozisyonlara gelmelerinin önünü açacaktır. Daha fazla gencin karar alma süreçlerinde olduğu Samsun'da gençlerin ihtiyaçları ile ilgili daha gerçekçi ve sürdürülebilir adımlar atılabilecektir. Belediyelerde gençlerin karar alıcı pozisyonlarda yer almaları için de belediyelerin daha şeffaf işe alım süreçleri yürütmeleri gençler arasındaki liyakat tartışmalarının azalmasına ve belediyelerde daha fazla gencin karar verici pozisyonlarda yer almasına olanak sağlayacaktır.

Yerel seçim adaylarına ve ilgili politika yapıcılara, gençlerin siyasete katılımı ile ilgili taleplerimizi dikkate almaları ve gençlerle birlikte bu alanda somut adımlar atmaları çağrısında bulunuyoruz. Bu politika önerisi, gençlerin siyasete katılımının artması ile birlikte demokratik süreçleri iyileştirmek ve gençlerin her alanda yaşam kalitesini arttırmak için acil ve somut adımların atılmasının önemini vurgulamakta ve yerel yönetimde bizleri temsil etmeye aday herkesi bizlerle diyaloga geçmeye çağırılmaktadır.

Samsun'daki gençlik meclisleri de bu adımlar sonrasında gençlerin ilgisinin de artmasıyla gençlik katılımının aktif mekanizmalarından biri olacaktır. Gençlik meclisleri ile işbirliği içerisinde belediyelerde açılacak Gençlik Merkezleri ise gençlerin sorunları ile ilgili belediyelerde hızlıca muhatap bulmalarına destek olacaktır.

 NDI
NATIONAL
DEMOCRATIC
INSTITUTE

 **GENÇLİĞİN
YÜZLERİ**

 **SOSYAL
İKLİM**

#ŞimdiSözGençlikte

www.gencliginyuzleri.org

@gencliginyuzleri

